

14598

~~4162~~

П **О** **Е** **З** **І** **І**
м. Хвильовий

Л І М

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

С Т А Р І
П О Е З І Ї

Державна Публічна
БІБЛІОТЕКА УРСР
ІНВ. 247/62

11.051

ЛІТЕРАТУРА І МИСТЕЦТВО
ХАРКІВ 1931

Укрголовліт № 846/Д. 21/VII 1930.
Зам. № 2285. Тираж 2.000

Центральна
наукова бібліотека
АН УРСР
Акт № 1893
№ 12 97-5

ВНОО
Звірено 20 08 р.

О, рудні, ваше свято,
Вітайте жебрака,
Приніс вам слово - злато
Яскравого Франка.
Цегельні, цукроварні
Хапайте неба смак —
Ківші несучь з броварні
І блискавку — маяк.
Родився я у клуні
В степах мантичив сміх
Виховувався в буйних
Просторах золотих.
Але колись заводи
Покликали мідніш
І я в лани, городи
Встромив забуття ніж.
Поручкався з телицею,
Коню, волам вклонивсь
І до заліза й криці
Хлопчиськом покотивсь.
І дні пішли за днями,
Себе я гартував,
Відкрились інші брами,

Інакше заспівав.
Тепер іду новітній
І лине буйний спів
Я вам, заводи рідні,
Несу вінок з огнів.
О рудні, ваше свято,
Вітайте жебрака,
Приніс вам слово - злато
Яскравого Франка.

СКЛЯР

Під пахвою у мене скло
Тихесенько дзвінить у скриньці
Дивлюсь — на обрію веслом
Зоря гребе у східній кривді.
Дружок мій любий — діамант
З кишені блюзи щулить око
Ох, як він весело в туман
Застромить погляд свій глибокий.
Іду по улиці, а скляр
Яскравко — ранок кучерявий
На мій дзвінкий крокує шлях
В палаючій і золотій заграві.
Один лиш мент — і діамант
Його і мій — веселі друзі
Назустріч ідуть крізь туман
І заспіває серце в блюзі.
Ах, я не маю теплих слів
Намалювати ту хвилину :
Я потім довго - довго млів
І досі плавко лину - лину . . .

Не шкодуй, моя мила мати,
Що я степ рясний залишив —
Я говірку свою кострубату
Заплітаю в русьвий кужіль.
Подивись в мої очі прозорні —
Журавлині там ягідки :
Твоєму заповіту я вірний,
Як і завжди вихревий, меткий.
Ледве ранок тремтячий, рожевий
Заголити темряву підскоче,
Я, як сонде безкрайо - веселе
На завод положу свої очі.
Не шкодуй, моя мила мати,
Твоєм серцем я всіх наділив,
Подивися на ранок мій радо
Після грому і зоряних злив.

ВЕСНЯНЕ ОПОВІДАННЯ

Гість - веснянка ! Гість - веснянка !
І полетіло по покрівлі злото.
Ранком
Цвіте глодом.
Ранком
Беру я квач, пєбрайко
І по дахах залізних
В блакитній пісні
Розстиляю і розстиляю фарби китайку.
Гість - веснянка ! Гість - веснянка !
Моя паланка
Червоніє . . .
До мене малеч, молодь . . . всі !
Коханко - сонце, потруси
Свої сріблясті, ясні вії.
Малюю.
По даху мій квач пливе, пливе . . .
Чую . . .
Неначе поруч хтось зі мною
І ніби другий
Квачує іншою рукою . . .
Незримі рухи . . .

Стій!..

... І розсміявся раптом дзвінко:

То пензель — промінь золотий

В покрівлю задро зчохом дзінькав.

ПІСЛЯ ГРОМОВИЦІ

Ох, нарешті!.. Прокотилась!..
Гармати грому в далечінь
Нема хмарин важкого тіла
І бавиться, і бавиться відмолоділа височінь...
І тільки иноді бабриські
Від блискавок — жарин
По обрію там низько - низько,
Непаче крила золотих пташин.
Басейну бовна бірюзова
Рядниною безмежно простяглась...
Живи! — сріблясте, вічне слово
Я чую в цей бадьорний час.
На тротуари жваві очі —
Калюжі викраєні в дах
Безкрайо, задро і охоче
Кравець, я, по бульках - голках.
Цей лсен зовсім збожеволів —
Нащо прискавкою? не мить!
А проте промінь ще не кволий,
Як прас по змоклі побіжить...
Не витримав, хапнув сорочку
І голкою стьобнув притьмом
І ниток білії рядочки
Вперед, вперед! бігом, бігом!..

СОНЯШНА ВАГА

Руді соняшні м'язи
В обіймах міцно тиснуть-тиснуть...
Але вагу я цю носив,
Як сурма срібно - струйну пісню.
Гнідої спеки оберемок
Лежить у мене на спині,
І в далечінь неначе йдемо
З тобою золотий паліє .
Куди? Куди? Та звісно ж це!
Туди, туди, за обрії чазий...
... Я вдарив ще раз топірцем
І грюки лунко пошлігали.

ШВЕЦЬ ПРАЦЮЄ

Цок! Цок! по двяшках
На підшві стежки дві
Це я вам —
Чобітки.
Не дивіться, що я плюну
Розітру, як скло блищить
А який, який я юний
В цю веселу мить.
Аж по-лікоть голі руки:
Праця в хаті, а важка...
Цитьте, йдуть до мене з бруку...
Цок-цок! по двяшках!
.....
Пальці правої в живиді —
Сучу дратву я, шарпак,
Але очі зоряниці,
А на серці — мак.
Віск пролинув
Раз і... два.
І зігнув я знову спину —
Пара буде ще нова.
Шило в шкіру зашив я,

Дратва шиє, шаркотить,
Шепіт в шварі... Шив я, шив я —
Швидко в шевні все біжить
Раз - два! Раз - два!
Пара буде ще нова!
На колодці маю чобіт,
Прошу тих, хто з смаком робить.
А я знову дратву в руки,
Потім цвях, а далі... стуки...
Цок - цок! по цвяхках
На підшві стежки дві —
Це я вам —
Чобітки...

БІЛЯ КОКСОВОЇ ПЕЧІ

В коксовій пічці моїй,
В лютій, палкій завірюсі
Спеки шаленої рії
Метушиться . . .
Тоді я лопату
І в пащу . . . вуглем !
Годую — жартую
З веселим огнем.
І ніби той дощик, що в спеку на мить,
Вугілля у пічці хрумтить, ляпотить.
Парує . . . Парує . . . не вірте, що дим
То чорний, родючий простягся килим
Каміння — жарини —
Агати, рубіни,
І небу подібна лежить бірюза,
Правіш діаманти,
Смарагди, сапфіри,
А там аметисти
Й ранкова роса . . .
.
І ніби сам
Я весь в каміннях,

І ніби ділий світ
В коштовній зоряній короні
На сондетроні
Горить, тремтить!..

МОЛОТКИ

Витанцьовуюють, сміються
Дзвінко, дзвінко молотки
Про весілля революцій
Цоки - цоки - цокотки !
Міх задихався, не встигне
Важко — міх ! — зідхав . . .
Грюкотіли десь машини.
Я з товаришом кував.
Іскри бризками повсюди
І — нема,
Кузня їх в горі закруте,
Проковтне пітьма.
А у горні шаруділо
Листя золоте :
Дух міхів підняв на вили,
Віником мете.
Ну і день ! Сорочка в піні
Візерунки на спині,
А в очах перстніє синьо
Як в червневі дні !
. . . Тільки це згадав, як танки,
Знову в танки молотки
І виспівують про ранки :
Цоки - цови - цокотки !

ІДУ Я ДОДОМУ

Вечір.

Іду я додому, на захід, в посьолок.

Плечі

Болять.

І хмари по небу накупчилися в сволок,

Останнії плями зорі миготять.

Чогось повернувся, дивлюсь над заводом

Посіяно сотню зірок — ліхтарів...

Ой, щож то, ой, що то?..

Зомлів.

І радість буяла, а в шумний будинок

Від мене пролинув весни перводвіт,

Бо й небо не встигло зірчанку розкинути

Як наші сріблястих огнів краєвид.

Іду я додому, на захід, в посьолок.

Мурашки по тілу і раптом в плече...

А хмара — чавунний распатланий сволок—

За сонцем русявим тече...

В ДОЩОВИТИЙ ДЕНЬ

Дощовитий день пiтьмою накривався
I плазував туди - туди, в кубло
I в спину встромлено нахабному ворязi
Раптове соняшне жало.
Сорочка зараз не співає
I лише згадую, як мiх
Полiз в горно, куди — не знаю.
А вiдтіля — трiскучий смiх...
Нiчого! Наче й не примiтив.
I дощ i день, — як не було...
А проте, з неба сiрi свити,
Щоб завтра сонце аж... гуло!..

НА ВЕРХІВ'Я

Греби, весляре, на верхів'я!
Король - весляре, на верхів'я!
 В люстерці гроз,
в люстерці снів,
в люстерці гроз безмежних.
Король - весляре, гей, блиска
в люстерці гроз безмежних.
Ой, покотись надхмарним покотом
 що буйний грім.
Загогочи скаженим рокотом
 що буйний грім.
Та закувала чуйна хмара
й заплакали дощі,
пішли отари
 — попливли,
а потім сипалась вода.
Невже вгамує перший шквал
шалений подих - бій вітрів,
коли тендітна пані - тиша
за ними йде?
Греби ж, весляре, вище, вище.
І з тріском бунт! і з тріском стріл!?
І знову зорі — в метеори.

ДОСВІТНІ СИМФОНІЇ

I

Моя буденна блюза — що погляди спні коханки
...вмить помутніли від шторму
...в поглядах синіх коханки
стогнуть пороги,
...в поглядах синіх коханки
в муках рожеві дороги.

Стрілець — той знає смак
коли запахне перший вистріл.
А ти, весна,
ти затрояндила в повітрі млистім?
А то здивовано тополі
зашелестять і...
змовкнуть.

А там, вгорі
неясно зашумує.
І от белькочуть над головою журавлі...
Ой, журавлі!...
А то з повітрям ніс веде переговори
і баско б'ється в ґрунт моя жага,
бо з кобилиці лється сонце.

.....

Ах, я не зрівняю пахоці своєї блюзи —
ані з поглядом сивім коханки,
ані з смаком першого постріла,
ані з мукою в тих журавлях.

Моя блюза пахне —
вугіллям

... до гавані летіла хвиля
— віялом — а там розбилась
і потонула над морем.

Коли це було?

— Ат!

То пахне моя блюза —
вугіллям.

Моя буденна блюза — і погляди сині коханки,
що вмить помутніли від шторму.

... В погледах синіх коханки
стогнуть пороги,
... в погледах синіх коханки
в муках рожеві дороги.

II

Зачорніло на путі,
а на серці синій сон.
Там на плесах за горами,
за горами на узліссі
задрімала осінь.

... А ми —
до брами йшли

з посьолку
... чи християне у катакомби?
... Середньовіччя сниться...
А там —
вже підіймався в гору гомін
і вже гуде, гуде і розсипається залізо
— до неба ліземо в задумі.
В списках... чи може над списками?..
Круки заснули... стережуть.
А далі простір, фіюлетти.
А далі, далі — трап
і вóди — вóди розплескались —
блакитного дебра.

III

Сонце! Засмійся у мій кошк!
Полоскочи моє блискуче долото,
як я замріяну далеку долину,
Полоскочи і Үх (а з ними й я!)
оті поеми героїчні,
що викликають до чола віки - епохи...
Сонце! Я такий же романтик, як і ти,
і до мого серця
завжди нового
свіжого, свіжого, наче липовий цвіт,
босоніжки - феї! — золото ліризму
під жаги зідхання
з криком!

з криком!
упадуть!
Сонце! Ох, ти, сонце моє!..
А все ж таки і ти захмарилось.
— Думаєш?
... Замислилося сонце...
Крізь повінь хмар, в глибині вод
замислилося сонце.
... Розтаборилась тінь...
... Яка глибінь! Яка глибінь,
коли замислюється сонце!..

IV

Аякс... Аякс...
Син чоловічий у стихії,
в гармонізації природи.
Син чоловічий йде!
За кроком крок —
іде!
І сниться йому море
і сниться йому шторм.
І він такий похмурий...
Але він все поборе
Але він все поборе!
Аякс... Аякс...
Під дзвони криці
мислі — птиці
в далі мчались.

.....

.. А із землі — підвівся гул...
Куди цей гук? Куди цей гул
великого із велетенських князя?
Я зачарований стояв —
симфонія досвітня почалася.

КЛАВІАТУРТЕ

Клавіатурте розум, почуття і волю —
клавіатурте!

Шукайте метрополію свідомого життя.
Собака відчуває проміння сонця,
а ти— о, чоловіче — ти знаєш блиск
байдужих зор?

Кінцеві межі кучугурять
і вишкіряються з п'ятьми,
а там нікчемність: атом — нуль.

... Куди де вітер так війнув
з п'ятьми?

Пустить по тирсі Арімана
свій гострий нюх.

Пізнайте все в віках і над віками.
Ми чули — бачили і вибухи і морок—
чи то сузір'я мріяли в снігах,
коли по рейках тихих семафорів
пливла зелена

фантазійна

путь?

Молимося тобі, невідомість минулого,
сучасного і майбутнього.

Молимося мудрості і віку, і секунди.
Молимося тому, чого не знаємо,
Бо наша молитва — жага все - всепізнання.
Клавіатурте розум, почуття і волю!
Клавіатурте!

МИ

Ми проходили повз шахти...
Ми — любовниця і я.
Сонде грало на сопілку
грало липко на сопілку —
лідендеву.

Я за руку її взяв
й наші очі упірнули
в легіт.

Ах, як легіт засміявсь
і бузково і тендітно,
коли дзвінко біля серця
на пляшках хтось вибивав.
І звернули ми на стежку
... чи то в сонде увійшли?
— Розкажи мені, соколе,
про світанок?
... над криницею світанок,
а навколюшках бори...
Метушилася заграва,
в спогад бив прозорий шлак
леопарділо м'язами —

Я як криця був міцний,
а вона тополю знала
що, струнка, весіла десь...
Ми проходили повз шахти --
Ми — любовниця і я.

Подивись на крицю — потонули очі,
В криці пророкую про останню ніч.
Докує зозуля — і замовкне в нетрах,
І шугне в кошару по кошаччі шум.
Розплети задуму на полотнах сонця
... Хочу божевільно, хочу через край,
Бо в сонця далекі за Шляхом Чумацьким
Кинув хуртовинно поклик золотий.
Снів я в кочегарці — на жарині погляд,
Сумував лосунем в лісі восени
Як ховався місяць в пелюстках світанку
І так тепло сіяв діаманти схід.
Розплети задуму на полотнах сонця
... Хочу божевільно, хочу через край,
Бо в сонця далекі за Шляхом Чумацьким,
Кинув хуртовинно поклик золотий.

НА ЦВИНТАРІ

Цвинтар. Шелюга. Хрести.
Братерський спокій

Тут.

Цитуйте! Прислухайтеся!
По сходах у гору все вище і вище,
Неначе сама невидима доба,
На темне підбанне високе горище
Теленькати лізе дзвонар.

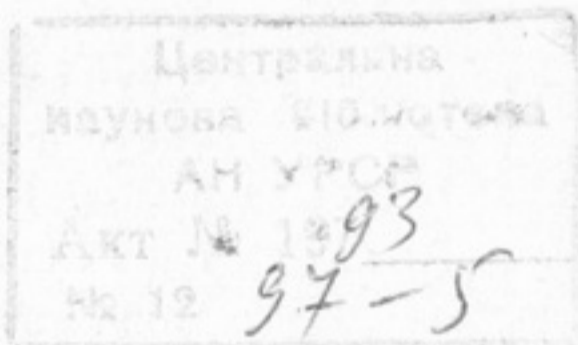
... І раптом —
гармати, тріск кулеметів
і вереск в блакить:
— Нема неба,
Нема!
Єсть —
Бороть - ба!

ПАМ'ЯТІ ГНАТА МИХАЙЛИЧЕНКА...

Із клясою громів
твоє життя —
 «роман блакитний».
Товаришу! сьогодні ми всесвітні,
безсмертні, як життя
і вічні, як простори...
Не згорнимо свій стяг
і ще раз вдаримо об землю «вчора».
Шопена в спогад лиш на мить,—
не домовина кличе — домна.
Товаришу, сьогодні ми
 в літаврім «дома».
Загинув ти, а там... а там...
Та не сконає марсельєза.
Лише в борні, тільки в боях —
 і ти і я.
Він чує нас... блакиття хвиль.
Ах, на хвилину в тугу чола,
а потім біль — в провалля біль
І ще раз вдаримо об землю «вчора!»

СМУТОК

В зелених композиціях сьогодні ріс,
а потім довго з корпусами
з міськими корпусами розмовляв.
І руки бліді наче місяць
... його, його далекий сніг!
до мене геній простягав
— то Леонтовича зелений,
зажурний, як осінній дощ.
Журба, турбота і сум, і смуток...
вклоняюсь вам!
Люблю у полі, на могилі
стояти ввечорах
і прислухатись і молитись
тому, що там маячить ледве,
коли далеко на селі
перекликаються собаки...
То в композиціях зелених
росте мій дух
... В зелених композиціях сьогодні ріс...

ЗА ОБРІЄМ ЗИМА

Посьолок на горі, а там — завод сизий
На серці пелюстки так тепло — тепло : мак.
Вже оддвірінькав птах свої жагучі меси —
За обрієм зима.

За обрієм зима, а лебедині крила...
Не видко на шляхах — жевріє листопад,
Але і промінь — цвіт не намантачить рала —
Захворів у степах.
Добра ніч! У вирій ми, гуси, простяглися
За вами й я туди (вовтузиться сумнів)
І завжди так в житті: до сонця несемося,
Лишень затихнуть десь його палкі пісні.
Лосунем поплигав вітрець жовто - осінній.
Росте на думці дуб з голісеньким гіллям.
Гудок. Товариші ідуть, як франк - масони
І на спочинок теж задумливі поля.
Мовчазно. Шарудить тільки змарніле листя,
Похилий пес пробіг через сумний байрак...
В якій гармонії я дочекаюсь гостя?..
За обрієм зима...

ГОЛОД

Обгризли дерева за повіткою коні,
Гаряче дмуха вітер в степ,
Кублиться по шляхах і по оселях стогін —
Жах росте.

А сонце нагартовані язики гостре,
А сонце в рослину смертельні ножі,
Гинуть у тузі тремтячі роси,
Роспука біжить.

Мандрують на бездоріжжі халабуди,
За ними стежить журний риц,
А на горизонті в фіолетах закутій
Коває спеченій грім.

Збентежено дивиться неосяжна блакить
І оддвітають блідоволосі дні,
За повіткою голодні собаки
Доїдають торішній гній.

Моя золота береза
зажурно дивиться в вохку імлу.
О, де ви, де ви зелені плеса
моїх розпорошених дум?
Вчора доходив до тропіка
і в палкучих просторах запалював душу,
а сьогодні, я, кучерявий хлопчик,
до льодового океану рушив.
Піду я у робітничий квартал,
заховаю там склизький сум...
Ах, яку я важку вагу
біля золотої берези несу!

ПАВЛОВІ ТИЧИНІ

Кохаємо залізо й мідь
Бетони і чугуни —
Від них родилися громи,
Але і співні струни.
Нарешті ранок забуяв,
Країна зорі має,
Списами, шаблями в боях
Ми з неба їх здійсмаєм.
В пилу вовтузимось що - дня —
Квітки нехай в долині.
На революції конях
Сконаєм у борінні. [3]
Наш кінь реве, копитом б'є.
Подібний завше бісу
І пандир-радости-кує
Новий коваль залізу.

НАРОДНЯ ПІСНЯ

Ой зацвіла папороть
зацвіла
на Купала в темряву
між дерев.
А у лісі реготом
лісовик
прокидає шелести
і жахи.
Ой, як хочеться, хочеться
взяти скарб —
ті червінці - блискавки
під дубком.
В позолоту кралею
уквітчать
це життя сучасне,
що скиглить.
Ой зацвіла папороть
зацвіла.
Та не в казці жити нам,
а в борні!

Битими шляхами, побитими
... буряк рясно поле вкрив...
рипіли вози, гарби —
йшли : час вів.
Співали пісні голосно,
а на розі висвистував димар.
Далечінь вабила, вигравала
 (кольорами : фортеці),
а позаду обізветься
пітьма.
Та певже то, братці, нема далі шляху ?
Та певже то завше золотее поле ?
Ой ти моя чорнобрива воле !
Тільки далі шукати тебе...
Тільки далі !
... І в душі захлюпощеться дзвін
... Молотки ! Молотки !...
... Далі ! Далі !

На вулиці свято —
у вінках дівчата
з хлопцями заводськими
ще й за рученьки взялись.
— Ой, куди ж ми йдемо,
парубки кремезні?
— У завод! У завод!
— Ой хотілось любі
на лани широкі
в квітах поринать!
— Ні! Туди не хочемо:
що - на! завоштузилось —
ми йдемо кувать...
Отказали хлопці
й потягли за рученьки
молодих дівчат.
І затихла вулиця...
А на брамі мрійними
золотими дзвонами
проросла блакить.

У полі голосить мати
Така худенька мати в зморшках,
А на душі у неї волохато,
І одцвітають синьоокі волошки.
Дивиться на шляхи жахні —
Завели її сина Озелька . . .
Ой, ви заводи й шахти
Буду я з вами без веселки.
Які ж то, які ж то тайни,
Крають матернє серце
І коли ж її син розтане,
Як голубка, що у височині в'ється?
Не розуміє матуся що се,
Коли рух до офіри прийде
І голосить, худенька, голосить,
Як той старець - вигнанець Овідій.

За зеленим гаєм
покотився стріл,
Хмари - зграї
Дим
Тумани у лузі,
по ланах.
Нубо ще раз вдарте
— Бах - ба - бах!
Ростріляли поле,
розкидали цвіт...
.
І криваве море
бездоганний сміх
налива повітря
фарбами весни.
Ще раз покотився
від гармати стріл...
і тікає морок
стовбурами... дим...

Слово «повстання» таємне
Чув я, як в тирсі давно
Вечір збентежений темний
Скиглив повстання зерном.
В грудях моїх зростала
Хвиля бурхлива — живець
Подих скорботи невдалий
Здатний не був вже на герць.
Також схопив я повстання
В жвавих ланах громовиць,
Чув я повстання в зідханні
Кволих байдужих телиць.
Щось ще гойдається в думці —
Що? Небезпека, не варт?
Солодко вмиць перегнуться
Щастя підхопити вжарт.
Слово «повстання» палюче,
Блискавка грізна, зросло —
Бачиш, як певно, жагуче
Світ обгортає крилом?..

ТРИОЛЕТИ

I

Маковіє чайма на воді —
То на сході проміння гуде,
Щоб покласти в колиску людей —
Маковіє чайма на воді.
Всесвіт хворий, хвилюйся радій —
Се спаситель до тебе гряде...
Маковіє чайма на воді,
То на сході проміння гуде.

II

Мандарини із Мальти везуть
І у фуру впряглася зоря...
Зникни геть на майдані бур'ян —
Мандарини із Мальти везуть!
Хто де крапа осінню сльозу?
То пітьма шкереберть за моря
Мандарини із Мальти везуть
І у фуру впряглася зоря...

Стовб . . . Стовби . . .
Кабель переплітається над землею,
Переплітається.
Шлях,
Брук,
Гук.
Ідемо і шукаємо щастя
Голубиною,
Навіть місяць блідолиций
Зернить . . .
Стрункіш прискореним кроком —
Оком!
М'язи накрийте,
Легені в міх!
Тріщить під силою громовиці
Старий дуб . . .
Стовб!
І кривавими салдатськими багнетами
Розпанахало нетри.

АХ, ЯК МЕРТВО

Ах, як мертво навкруги, як мертво,
Запеклися на залізі уста іржі,
Пеленає революції мовчазні жертви
Моїх думок розпатланий кужіль.
Застигла тиша і скяглить
Круків примарною печалю...
Невже не можна запалити
Тебе, заводе, хоч одчаєм?
В зубах шматок у вальківниці —
Це рейка, і не родилась так,
А рот давно розкритий пічці
Губою П'ятий не хитав.
Цвірінькає піддашся горобцем
І переможно небо тулиться до скла.
І навіть сонце тут знесе яйце
І зімнього і літнього числа.

.

О, рогаль — лосунь
Синєблюзих мрій
Намантач косу —
Вітегострий ріг.
Не підстреле, вір

Сагайдак руїн
Там росте перій
І нема шипшин.

Але мовчить застигла тиша в тій іржі
Ах, як мертво навкруги, як мертво!..
Пеленає революції мовчазні жертви
Моїх думок рознатланий кужіль.

Коли куделить павутина
В зеленій ятці і на корчах,
Паланка димарів убранням синім
Кладе на простір весь похмурую печать.
Корінно тхне у травні над бузами,
Садок нап'явсь білизою квіток,
А батько мій із козубу звисали,
Землі шпурляючи залізнеє мито
Невже я загубив доріжку із посьолку.
Розтанув вже злунований гудок?
Невже ми все життя прокладаємо вовком,
І не побачимо вогневих ягідок?..
Чайма - димар в очах і мариться з скиглінням
О, де ви заводські, стрункі мої списи?
Паланка димарів убранням сизо - синім
Ховається в моїй закованій сльозі...

... То диму молоко душа на жито точить,
З телячих стійл ідемо в шатро сталевих днів,
Маячить шлях один й не підуть наші очі
Ловити злота цвіт, блукати по стерні.

Бузок дзеленькотів про содові заводи,
Дзизкучий дзиз опік в ту мить змарнілий зір,
Коли заліз в твій спів — у мед золоторотий
Й зазнав, які пісні везуть твої вози.

Та як же хороше гуртом зорю кохати
І мити їй в ставах волосся блиск рудий,
А з днем новітнім йти — з цим півником чубатим
По нахощах життя у зоряні сади.

На мінори розсипалась мряка,
І летить з осики лист,
Але серце моє не залякло,
Не замовкло, бо я — комуніст.

І іду я дорогою, вітром,
На долоні у мене зоря,
Завтра маю пітьму освітити
У тайзі, у морозних зрян.

І ховаю в курначчя генія...
Це — не Будда, не Магомет, не Конфуцій
І не приймете ви його без преній,
Бо він із черева Революції.

А на дворі «temento mori»,
Тротуари бредуть в журбі
І вистукують — чуєте? — скоро
Закриштаються й очі повії.

Та не зріжу собі я голову —
Залізник я і чути мій гук,
Краще вмить опинюся голий
на снігу!..

Безмежно журнії оселі,
Ваш пильний погляд на красу
У пісні навіть і веселій
Ранений сховує лосунь.
Яка то скорбна далечінь,
Коли у присмерки під тинном
Надхненні діви й парубки
Село колишуть, ніби в казді,
Своїм ой оканням лунким!
Жевріють спогади... про що?
Ох, повідь барв не потоци
Жагучий потяг в безнадійя.
Степп! Степи!
Від вас, степи, я!

БЛАКИТНИЙ МЕД

Блакитний мед до уст прилип,
душа метелик колекційний
приколена надхненням до небес
Атени... ах! цікаво... ах!
Блукав і там над містом місяць
і до піщаних берегів
трішотно кораблі тяглися,
а в щоглах кублився
уламок бурі.
Але не бігали тоді за гармонійними
синтезами.

Не музиканили повітря
аероплани.
Лишень у вечері шуліка
кружляв в горі,
а біля нього метушились
тендітні ластівки,
що потім крапками сідали
на височінь.
Атени... ах! цікаво... ах!
Душа метелик колекційний
летить ще далі, в міжпланеття.

Вже пролетіла спогад другий,
на третім раптом розп'ялась...
Чоло прострілене не жалом
веселки бджілки,
а журбою.
... Та горілиць вона лежить
одну лиш мить,
а потім знов біжить, біжить,
біжить...

Через переліг й байрак, темний,
По лісах на поле й на місто
Продераються в світлі таємнім
Майбутнього зоряні вісти.

Під стріхами забрязкотіли симфонію,
Задмухала бузкова меса,
Проколело світові гони
Гострими гармонійними лезами.

Швидкуйте ж розперезані товариші,
Бабахайте, бийте в бабухатий бубон,
Рубайте, рубайте прокльонів гуджі —
Ну - бо !

Підвівся десь. Уперся в небо.
Зідхнув так соняшно на світ,
Проллв червоною фарбою
На сірий тоскний краєвид.
Чи кров'ю може? Може кров'ю?
Але життя горить віки
І пізнається у грозі...
По діамантовій росі
Іде чоловік.

На кучугурах минулого
Повстав спогад — соняшний промінь,
Задзвенів крик у повітрі фістурою,
І похмурились золоті брови.
То не крики я чую, а зойк...
Ах, лани зблідлі до смерти!
Серце плигає раненою козою,—
Осінь.

Я із жовто-блакиття перший
На фабричний димар зліз.
Журавиних пісень моїх верші
По цехах розставляю — скрізь.
Годувала мачуха недоля
Збайстрував мене батько кукіль...
І до тебе, матусенько рідна,
Моя крице, прийшов звідтіль...
Низесеньке тобі вітання
І уст моїх вишневий смак...
Нових хвилин підняв медяник,
І з ним — вперед.
По великих шляхах, по майданах,
На бруку міднім і гулкім,
Ніби з огнищем на кунала - івана,
Я з ним.
Біля мене метушаться, труться
Сказки від розбитої пляшки,
І співають теж революції
Зідхаючи у минуле важко.
Тільки ще у кізячій царстві
Під вівсяних ланів лепетень,
Догоряючи хвилясто,

В домовину веснянка бреде.
Зі святими тобі упокій,
Я кохав і тебе, як зірчанку,
Повивав пелюшками мрій
Життєздібности ранком.
Бачу розпач і плач дерев,
Коли росник до тебе підходить,
Та даремно, вже сонце оре
Цілину на інакші городи.
Ох, ти сонце, блискучий кране,
І у нас верещить у заводі,
Тільки має чорний жупан
І по іншому котить.
Так співай же, сурмо, в цех —
Я із жовто - блакиття перший.
Уловись синєблюзе лице
У мою журавиную вершу.

EX ORIENTE LUX

Громи... а може й не громи?
... вози у північ брукували
і з'їхали на ґрунт м'який...
Навіяв вітер тишу
... тишу.
І гаснуть блискавиці.
Заколоратурила кольорами веселка,
закрапала —
 рудий,
 фіолетовий,
 синій
І от земля відчула
 теплінь крокуючого ранку,
як річці воду в дощ...
Зі сходу
 ... кучугури кучугурили там
Зі сходу —
 струмкує дим.
Зі сходу горлиця летить —
 на зяб!
Затріпотіла крилами
 — на зяб!

А я прозірний вийшов на Полтавську
та на Велику Могилу

І —

— Е - гей!

— Сюди!

.....

Над країною, над пшенишною,
жовтоцвітною, голубиною
піднялись списи
димарів.

Тай зашуміла зелена туга —
заметушилася

Пішли по луках перегуки,
полинула луна

Аж до самотнього далекого млина
полинула луна.

А з Криворожського
та Донецького

на степи, на поля Запорізькії
голоси — гудки, ніби повінь нот,
та скликали світ під своє шатро.

Чуєш, Дніпре! —

... на сході в сум вплелося світло
вплелося світло — в сум.

... Коса

Зі сходу

Зі сходу

... кучугури кучугуризи там

дим!

... кляптиками, струмочками
по голубих полях, з надхмарні,
забутим спогадом доби архейської
(період гнейсів),
кляптиками, струмочками...
Зі сходу

дим.

.....

Ми стали на ґрунт
на ґрунт індустрії — комуни
(А ви?)

І нас ніхто не переможе.

Ми захлинули простір,
і подих вітру (зі сходу вітру)
погладив нам долоні
(А вам?..)

Так знайте —

біля жердин горить мета,
як діамант в гущавині темряви.

Тримаймо стяг мідніш
індустрії — комуни!

Не проза це, а пісня відродження!

Нас не сотні, а мільйони
шукають вищих берегів
цивілізації

в різноманітних переливах
сопілок різних.

Тримаймо стяг мідніш
індустрії — комуни!

.....
І зашумів у лісі потяг...

.....
То перший був.

... Галюдиную я, чи ні?

Зі сходу

кучугури кучугурили там

Зі сходу

струмкує

дим!

ПІСНЯ З ТРАКТУ

Битий шлях. Життя.

Тюпали верхів'я

... тюпали, потюпали

— далі.

Похнюпливі коні поштові

пісок і батіг в колесо

... Чи то — передок, чи то — човен,

а хвилі - задума крізь сон.

Куди це? Коні! Куди це?

... В вербах станційні огні

... За давиною станиця

... Думи мої неясні.

Нубо, мої любенькі!

Знову звертайте на тракт —

знову послухаю дзенькіт

під дрижулою цебра.

Коні, поштові, коні!

Знаєте й ви про мету —

пісню про верстви і гони

нам телефони гудуть.

... Битий шлях. Життя.

Тюпали верхів'я

... тюпали, потюпали

— далі...

НА ПОЗИЦІЇ

Які простори
— Буревій!
Іде із лісу
— Буревій!
І сосни на узліссі стогнуть.
Рішуча ніч — і буде морок
і упаде на груди стріл
і відгукнуться Трансильванські гори.
Шляхи в тривозі (без шляхів)
А тут — потоки, бук,
потоки, бук,
бук!
— Так монотонно із-за дроту
... прокинувся вартівий.
... Які простори
— Буревій
Іде із лісу
— Буревій
І сосни на узліссі стогнуть.
Рішуча ніч і буде морок
і упаде на груди стріл
і відгукнуться Трансильванські гори.

ПУТЬ

Мороз у зорях блимав
безкольорово —

... сон.

Співали сани на путі
Сріблясту пісню про сніги
Співали сани на путі.
І сні далекі (сні весні)...
і снилась осінь у осоках...
Про сині роси на світанку
Співали сани на путі...
Мороз у зорях блимав
Ми їхали

на північ

полем

сніговим.

Увечері проходжу по майданах
і гамір залишаю позаді.
І слухаю (за містом, на горі)
Як шелестить трава
і копії хвиль басують
на заводях ріки
мовчазної

І от —

тривога, коні, зойк

чаїний

і бунтом пахне баговіння.

У золотих обіймах сонця

я бачу марево примар.

А там, за хуторами

вітри і гони

(бій! тромбони!)

гудуть тривожно телефони

і серце так холодне...

Її курить і гонить

в безвість...

... Увечері я чую,

як шелестить

трава.

Поле. Шляхи. Могили
і чебреці, чебреці.
Ліс, цукроварні, села
ніж і одріз у руді.
З братом пішов я в повстанці
(брата тепер нема!
за Перекопом на ставці
плакав по нім туман).
Вийшли з оселі, веселі
кові іржали на путь
грузли озерні далі
У золотім меду.
Хлопці! За вільну волю!
Хлопці - повстанці, в гурт...
й серце забилось пістолем
в темний дубовий мур.
В лісі засіли білі
(ніч за рікою йшла).
Зорі в синяву билась
і витикались на шлях.
Змовкли на мить рушниці
Був в тім чеканні жах
й темно - таємною птицею

в небі блукала душа.

.

Що це? Дух баговіння?..

Брате, я досі там...

Ах мої кінні, кінні

дум моїх буйні жита.

КАТЕРИНКА

За вікном зелена
Зелена? Дивно!
Падають,
падають
Крашенки з неба
З неба голубого
в соняшний день
катеринка грає
грає виграває...
а розпука вулишна
— де?

А далеко потяги і гудки,
а на думці качка в осоці
я підстрелив качку в осоці
каченята плакали в осоці,
А медова молодість
одійшла
За темні обрії
в тумани.

... Почекай - но, що це з

димарем?

Зачепився місяць за димар?

і неваче бачимо золоту ріку
Ай було та й буде ще на віку.

Катеринка грає,
Грає виграває
А попуга носиком
За квіток...
Катеринка грає
Грає виграває
а розпука вулишна
— де?

Прийде сюди холодна, вечірня,
де метелить, метелить одуванчика пух
і запахне пожаром далеким загірнім
і тебе я згадаю на возі, в степу.
Упаду, упаду в розпуді на роси,
лебедивно прокинусь туди, на вирії
Ах, із білих гречок підвелася осінь
і на пасіку лине останній рій.
Чи де ти, чи не ти — золоті рамена
На устах огірок і баштан крізь туман
Чи не прийдеш, як осінь, коханко, до мене
Положу на рамяно тобі діамант.
Зараз згадую очі — горлиці очі
(кропива і тини і кілки в сум)
Під сорочкою груди, мов дух огірочий
і стрічки, і вінок, і гадючку косу
Упаду, упаду в розпуді на роси
За серпневим баштаном не легіт горить —
То бреде по ланах у задумі осінь
то в червінцях загрузли бори.

У полі тиша — літній день
Кургани, далі — легіт.
Куди дорога нас веде
Крізь океани спеки?
Йдемо. Марія у вінку
І я такий химерний
все далі й далі за ріку,
що у безмежність верне.
Прийдемо ми? Так, певний я
А сонде дзвонить в хмарах
Та все біжить, спішить рілля
Та фаркають примари.

Я тепер покохав город
Так весняно, як дуб цвіте
Вже не ляже на скроню скоро
Цей прекрасний безмежний степ.
Не піду на стіжки сіна
і забуду озерну косу
де ширяв неможливо - синій
моїх дум і мрій лосунь.
Я тепер не той, що в юність.
Цукроварні духмяна путь
Одійшла за безбрежні дюни
що могилами шведськими звать.
Не побачу ніколи, ніколи
ні доріжки (на ліс веде)
ні поляни, де грають бджоли,
де горить золотий день.
Це одходить од мене навіки,
Як і мзладість моя одійшла.
Чи не радість? Я знаю тільки,
Що то був чумацький шлях.
А тепер я кохаю город,
Цей сторожкий трамвайний дзвін
Він в мені неможливо скоро

Дорогим димком задвів.
Отже вибачите сизі далі
я свій вік доживу й тут...
І співають мені тротуари
про далеку прекрасну мету.

Та невже ніколи не забуду
Ці шляхи, дю тирсу, широчінь,
Не заб'ю в собі зміюку люту
Що хитренько про степи сичить?
Як орган в костьолі, на молитві
Ці уперті спогади з села
Знову кажуть: «ти послухай, рід твій
Нас до тебе, зраднику, послав».
Що ти робиш? Де ти забарився?
Чи забув, як яворп шумлять
На тому хихлатому узліссі
Відкіля розходяться поля.
Ми прийшли до тебе із оселі
Де весною присмерк, мов мара
Де за клунею в сипяві невеселій
Молодик химерний умирав.
За весною — червень, липень, серпень
На озерах, на пустелі черногуз
... Пом'ятаєш, як дзвонили верби
Про хрусталь надуманих медуз?
А цю осінь, в злоті, оксамиті...
Та невже ти враз її забув?
Що ти краще десь найшов на світі

За осінню далечінь в степу?
За вітрами падають сніжинки
І на стріхах білий сніг лежить
Всюди тиша. Лиш собаки дзвінко
На церковній залпваються межі.

В ЕЛЕКТРИЧНИЙ ВІК

Красномовного мудреця Бояна
в хуртовину
промайнула
тінь.

І обіжно на події екрані
фаркнув люкс.

І читали :

Степи Залізняка і Гонти,
а на зорі —
гайдамацький рев.

То ведмідь блокитноокий
біля твоїх дверей.

Гляди ж щоб думок анемона
на релях не закурявила лист,
бо тендітне досягнення гроно
упаде на траурні ризи.

І молився я :

Отче наш — електричної системи
віку !

На твоїх крицевих віях
запеклася майбуття сльоза.

Твоя напруженість воліє
на патлах буйних днів
провести лабіринти смаку.
Да святиться —
твоє ім'я.
Да буде твоя непохитна воля
там —
на землі
як тут —
в заводі.
І глузували над святим святих,
і в сміх
підмішували кал.
Вони не знали тих доріжок
і шлях той бурьовий,
що нас виховував
тримати руху стяг.
Їх розуміння, що порожній
у діжді звук.
Їх приборкала тирса, поле
і шелести журби,
а клуні рип колись повісив
життя їх на снопи.
І казав я:
Покиньте мрії мертвим!
Давайте посолодимо сучасний мент.
Ви хочете, мабуть, жертви?
Так і я ж хочу!
Чуєте?

Ах, не варт!
Вас розбуркає лишень Марат.
А я (я не покину ранок!)
і ваших і своїх дітей
уберу у віяло фазана
і поведу в майбутнє.

1

А вчора степ шумів...
Ох, як метушився степ!
Чекали у місто гостей
троглодитного віку.
Тулились до будинків
примари переляку,
десь скаучав собака,
а потім вив
на хмари.
Було небо повне, як вагітна сіро-
ока дівчина.
Але була виснажена душа —
кинено її знову в лабеті...
Ша!..
Серце моє, де ти?
Прив'язане на нитку
і мусиш під'агатити кров?
Невже воли і корови
кізяками нагодують їх?
Невже мукання золотої телиці

варте ударів по ковадлові?
Ні! «Сила соломі ломить»,
а Їхня воля
за ґратами біляозерного виховання.
Ах, я знаю цю в'язницю.
У ній і мені — атому мільоноголо-
вого тіла
було гарно гріться
на коміні з колоссями.
Я згадую: волошкова тиша,
дзвіночки в вербах шарудять по-
хило,
а легіт припоясав межі,
розпустивши бузкові крила.
Іржали десь на луках коні,
і так боязко було кинути голосівку...
Хотілось забрести до самих фара-
онів
і слухати цю нетутешню музику.
Все це я знаю... Має насолоду і
целюшковий сморід.
І от на годину
у ланцюжку чоловічого життя
ви маєте ще раз посьорбати
отрути.
А я, як лаврик,
покину сад улітку під морозом
своїм зраненим оком.
Хай! Я почекаю!

І брук мій — у глушинь майдани
притаяться...
Я ж біля машини стану.
І ремінь заспіває про іншу пере-
могу,
про авіо - часи...

2

І буде так —
я вмить скричу :
Гей просторніш мені дорогу !
і тоді заспівають і перетворяться
в блискучу мантію
дійсности
казки утопістів...
Я не схотів бути Па - де - Кале і Ля -
Маяшем
і роздирати землю.
Я хочу нести вісти
з берегів електричного царства.
Але я — не Гастів, не Маяковський,
не Єсенін,
я з української діжки беру хміль.
І кому ж, як не мені,
мисль свою пускати амазонкою
в далечінь ?
Я буду уїдливою нянькою
біля вас,
бо ви розіб'єте коштовні вази,

і будемо укуні плакати
ще один вік.
Ви розумієте мене?
Я — це fuga!
Во ім'я ваших —
Отця і сина, і святого духа —
Я — ми.
Слухай чоловіче:
Да не будуть тобі бозі другі,
тільки моє засмажене обличчя.
Це — не паруга —
це сердечна порада,
бо мені вклоняються не лишень
Дніпрові русалки,
але й океанські наяди...
Хто міжпланетних мрій
таємність розпутляє?
Я.
Я лоно страдницьі землі
в троянди уквітчаю,
а кров
і бризки мозку під мечами
перетворю в вино й желе.
А фаворити мої — бурі
гієні очі попечуть,
і потечуть,
часів Адама ріки...
Ах, швидкувати б, заарканити
цю мить!

Степ замовк,
Мовчить.

Гризе наші виснажені крижі.
І я мовчу. І в дій мовчанці
ховаються зорі далекого - близького
і трагедія сучасности.

Вулиці примружили єхидні очі
і вийшов вчорашній жужу
з приватною ініціативою в кишені.
Чути на брукові крізь шум:
Ага!

Це до мене... Ну і щож —
не повернеться Мойсей у Єгипет.
а сьогоднішній Прометей
умовно —
неприкованно - прикований.
Одно зусилля в зусиллях вікових —
і вільний заспіває вільним.

А місто і степи
шпалерами пропустять
уїдливих пророків
до арки на тріумф.
Сплете вінки історія
з фіалок - сміхострумок,
і уквітчає шлях.

Вона ж примусила
іти
в прийдешнє.

поклала колючок,
б р'єри і паркани.
Вона! Це все вона!
І я коли бракує палу,
сітчаю розумом
всесвіт
життя.
І глум, плювки
приймаю доброхітно --
офіра
де ...
Ах, карнавальте свої оселі
і огадючте оазу міст,
я все ж упертий, хоч невеселий
і неосяжний бажання плац.
Іду похмурий в крицевих дзвонах,
розтаборився по всій землі.
бори в задумі ... ідуть колони ...
бори — колони ...
То я іду.
Іду —
по логорифмах —
бо вічний
дух мій.

4

І в цю хвилину
вашого розгнузданного свята
стою біля машини
і слухаю пісню безмежності.

В руках румпель —
веду корабель машинізації.
і повернути землю
вже маю твердь.
О, Архимеде!
Твою сиву голову прострілено
саявом.
Нащадок прадідів великих
вже скрикнув —
Еврика!
І із провалля літ
нова Америка,
Месія і Колюмб
То —
Колектив,
заліза міць
і я.
І на минулого полову —
огня.
Цього і досить.
А там, по - малу в реп'яхах,
в мамуловатому коші
хтось прогремить —
Товариші!
І табуни проколе мрія
і глузд творіння.
І хоч вовтузиться блакитноокий
ведмідь
і б'ється грізно з погрозами пожеж —

і я бреду і ти бредеш
вперед

5

Так споконвіку було.
Одні упирались з ганчіркою в руці,
а інші тяглися до стягу зорі
і йшли за хвостами комет,
горіх розкусивши буття.
І хіба посміє вічність
шпурнути в моє обличчя
докір?
Я відчуваю, як мої плечі підніма-
ються
у височінь.
Я проростаю мудростю, величністю
природи
І не вам, льокаям склизької жабиної
пристрасти
зупинити мене!
Я вже бреду по мрійній вогкості,
по асфальтах прийдешнього.
Океани заціпили береги
і мелодійно музиканять повітря.
Обшир —
до Оріона.
В моїх грудях товпиться
легкоморозний цвіт
осінньої турботи

Мурашки золотої радості
плазують по спині.
І всюду бачу я
електрики блискучі очі.
І всюду чую я
прелюдію машин до людського
життя.

А Україна, всесвіт —
в купелі боротьби,
і біля них — матуся - немінучість.

.
Так крок кривавий тисячоліття
свою одміряє добу.
Зідхне так легко людськість,
і під березами невзгод
народить немовля

.
Але ще довго буде степ
ревти.

Я знаю це.

Не раз іще гостей
з звірячими очима,
що гірше татарви
часів перегорілих,
чекатиму до себе.

Хай буде так! — інакше і не можна...

А я в той час у електричний вік
ступатиму поволі

і в електричний вік —
прийду...
... На димарях похмурого заводу
і на полях, в шматках крові —
читаю заповіт.

ТРАМВАЙНИЙ ЛИСТ

1

Поспішала кудись на мітинг
вже смеркало і люкси двіли,
і здавалось: в далекому столітті
недалеко трамвай плив.

Погасала прозора осінь
і бадьоро дзвенів крок.

Я чомусь одкидала коси
й почувала: бунтує кров.

Повернула до трамваю круто,
раптом стала: що таке?

на ганку стоїть не кондуктор
а мій милий зняв кашкет.

Так і кинулась я на східці...

але ні, то був не ти:

мій коханий ще більш білолиций,

мій коханий ще більш молодий.

— Прошу квиток? — Нате!

Я сказала (народ шумів),

і поставила раптом дату

— На листі — тобі.

Пишу на коліні, в вагоні

(кондуктор знов пройшов),—
туди, на твої льони,
де ти кажеш — «так хорошо»
Пишу я тобі про радість,
про вечірній присмерк в огнях
(і до речі: без тебе ґрати
розлетілися в два дня)
я побачила Східній город
і япанські вітрини крамниць.
Це далеко краще за море
і твої вечорниці.
Така логіка тих, що мріють
про сади химер в цвіту:
коли треба, то зробиш з повії
кабриолети золотих дум.
Така логіка тих, що знають.
Як за смертю йде життя:
де ж вони золотими снами
прозаїчні болота мутять.
Отже, друже пишу в вагоні
під духмяній електричний шум.
і плюю на твої льони, —
це від серця тобі кажу.
Зараз трамвай підходить
до стоянки (горить ліхтар)
... між іншим: попала в боти
на центральній станції вода...
Задзвенів, підметів, зупинився,
виходять, входять, ідуть,

і здається, що все це сниться,
що я в прекраснім бреду.
Зв'якнув різко дзвоник,
мій кондуктор: — «Ваш квиток»...
Тоді знову виринає й тоне
вечірніх годин манто.

2

Ти писав мені: «що то буде,
коли завагітнію я»...
Але це ж, мій коханий, будень
сірий, нудний яв.
Твого сина (дочку може?)
Однесу я в третій інтернат,
а ти пришли мені кошик
виноградного вина.
Буду така в'ячна,
дим і забудемо нашу св'язь
Слово честі: за тим не плачу,
що ти мене взяв.
А з тієї полинної ночі,
коли в стрісі стремів молодик
зараз тільки темні клоччя,
що летять сюди й туди.
Все забула, бо треба забути,
як не бачу її зруйнований млин:
де була узамітна сутінь
і під нею — вдвох — ми.
Пам'ятаєш «часи пантеїзму»

на могилах (оселі, ріка)
Я дала тобі душу чисту,
коли ти мене там погукав.
А що далі? Абстракція — тільки,
голубої тоски вага...
Я і досі чую крики,
ти до мене: «ага! ага!»
Пам'ятаєш мої розмови
про комуну загірних людей?
Ти тоді позіхав від утоми
і казав: не те! не те!».
І тоді я пішла від тебе
і до тебе вже не прийду
Бо ніколи серед степу
Не найду свою мету.

3

Скоро станція, там вилізати
і спішу я кінець найти...
Я працюю тепер у Раді
і цікавлюсь де ж — ти?
Ти питаєш, чи я марксистка?
Не скажу тобі: «так, така»...
Комунарка я... щось близько...
як ти кажеш
біля державного пайка.
І тебе уявляю зараз,
як — порожній гнилий смішок,

і не дивно: ти ж жив на базарі
і від мене давно одійшов.
А втім, я забігла далеко
не про це я хотіла сказати.
(От і маєш: жодної спеки,
а пройшла така гроза!)

Мій кондуктор біля мене знову
та не в ньому справа, кажу:
я нарешті найшла те слово
що родив його буйний шум.
Це власне не слово — легенда
Прекрасна легенда з легенд
Її розказав мені Тенда
в перекладі (з скифської) Генд.
Про синій вечірній город,
де вічно кричить муедзин,
що в нім мінарети — гори
що в нім, як симфонія, дзвін.
Найшла, хоч і довго шукала
ці сині оселі міські...

І там, де блукають шакали
я вже бачу вітчизни ескіз.
Геніяльне азіатське місто
(без бруду, без повій, без брехні)
У ніч засурмить вісти,
що гряде останній гнів.
.
Тепер бачиш моє лихо
де не лихо — сміх один...

Не турбуйся, що під серцем тихо
повернувся твій син.
Йому ліжко найду в інтернаті,
та тобі от вже місця нема...
Тисну руку. Прощай, мій завзятий,
проживу я й сама.

4

Трамвай зупинився. Досить.
Кондуктор у присмерку зник...
Мене зустрічає не осінь,
а тільки осінні сні.

ЗМІСТ

	Стор.
О, рудні, ваше свято	5
Скляр	7
Не шкодуй, моя мила мати	8
Весняне оповідання	9
Після громовиці	11
Соняшна вага	12
Швець працює	13
Біля коксової печі	15
Молотки	17
Іду я додому	18
В дощовитий день	19
На верхів'я	20
Досвітні симфонії	21
Клавіатурте	26
Ми	28
Подивись на крицю	30
На цвинтарі	31
Пам'яті Гната Михайличенка	32
Смуток	33
За обрієм зима	34
Голод	35
Моя золота береза	36
Павлові Тичині	37
Народня пісня	38
Битими шляхами побитими	39

На вулиці свято	40
У полі голосить мати	41
За зеленим гаєм	42
Слово «повстання» таємне	43
Тріолети	44
Стовб Стовби	45
Ах, як мертво	46
Коли куделить павутиння	48
... То диму молоко душа на жито точить	49
На мінори розсипалась мряка	50
Безмежно журнії оселі	51
Блакитний мед	52
Через переліг й байрак темний	54
Підвівся день. Уперся в небо	55
На кучугурах минулого	56
Я із жовто-блакиття перший	57
Ех oriente lux	59
Пісня з тракту	63
На позиції	64
Путь	65
Увечорі проходжу по майданах	66
Поле шляхи могили	67
Катеринка	69
Прийде сюди холодна, вечірня	71
У полі тиша — літній день	72
Я тепер покохав город	73
Та невже ніколи не забуду	75
В електричний вік	77
Трамвайний лист	89

Ціна 2 крб.

97 -

P. П.
N 8776

У 1000-00

104

211-016

1.

1000-00

